

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

Hely

Idő

Személy

Helyszám

Szerző

Vida Imre

Cím

Budapesti gyermek-olvasóterem

Forrás:

Pesti hírlap.

Bp.

1913. 11/18.

(Köt. v. füz.)

027.4

"1913"

A budapesti gyermek-olvasóterem.

Sokat írtak már arról a pesti emberről, aki a maga hazáját, annak nevezetességeit és intézményeit alig ismeri, míg ha külföldre megy, ott minden iránt érdeklődik s egyedülállóknak, a magasabb kultúra csalhatatlan bizonyítékainak tart olyan alkotásokat is, amelyek otthon már évek óta megvannak s eredménynyel működnek.

Ilyenformán vagyunk a gyermek-olvasóteremmel is. A Pesti Hírlap érdemes berlini tudósítója az elmúlt hetekben két ízben is beszámolt a nyáron megnyitott „Städtische Kinderlesehalle“-ban tett látogatásáról. Meggyőződve e szociális intézmény nagy jövőjéről, azt ajánlja hogy „meg kellene próbálni Budapesten is. Nagyon ránk férne.“ Hát kérem szeretettel nagyon igaz, hogy elkel Pesten, de már meg is próbálták 1911-ben, mikor a főváros által építtetett V. ker. Népház olvasóterme mellett ifjusági könyvtárt rendeztek be, s ami azóta igen figyelemreméltó sikerrel működik. Igaz, hogy jó volna még városszerte vagy 25, de hiszszük, hogy végre is hatni fog a példa s lehetséges lesz minden szegény gyermeknek, hogy ő is megismerhesse a könyvek világát, amelybe mostoha sorsa miatt most bele se tekinthet.

A gyermekek minden d. u. 4—6-ig használhatják a könyvtárt; több, mint ezer kötet van benne. Ez nem tulságos nagy szám, de mégis imponáló, ha meggondoljuk, hogy a mi ifjusági irodalmunk csak a legutolsó évtizedben indult igazán fejlődésnek s csak azóta nagyobb a termelés is. Hogy a könyvtár tényleg szociális missziót teljesít mutatja olvasközönsége is. 8—16 éves gyermekek, szegényes ruhákban: ők járnak a Népházba. Már csillog a szemük, mikor a könyvtáros bácsitól kéri a Macskát, vagy a Vernéket. A kedves olvasmá-

nyok, a szíves bánásmód: mind igen nevelőleg hatnak s látják, hogy otthon, a felnőttektől csak gyűlölettel említett „hatalmasok“ rájuk is gondolnak.

A kis emberek társasága aztán megbeszéli egymásközt olvasmányait, a tapasztaltabbak komolyan ajánlják az apróbbaknak azokat, amiket ők már ismernek. A könyvtáros ur szivességéből megtudtunk néhány érdekes adatot is. Legkapósabb olvasmányok a Magyar Mese és Mondavilág s a Grimm-mesék a kisebbeknél, a Macskókat a nagyobbak szeretik, a legidősebbek pedig már a Vernéket és Mayt. Jelentkeznek is annyian, hogy télen állandóan kiszorulnak a később jövők, pedig ezekben a hónapokban átlag 120 gyermek fordul meg benn naponként. Persze, ilyenkor nem csupán a könyvért jönnek; az olvasóterem jelenti számukra a jó melegszobát, az emberies környezetet s a nyugalmat. Télen havonként átlag 2630 látogató van, nyáron persze sokkal kevesebb. Mihelyt oly melegen süt a

nap, hogy az utcán vagy az üres telkeken játszani lehet, lassankint elmaradoznak, mert hiába, mégis csak a játék a legkedvesebb szórakozásuk.

A könyvtár ad haza is könyveket, úgy hogy egy-egy kötet sokszor végig megy a család minden tagja kezén. A kis gyermek néha felolvassa a dolgozó anyának, vagy elmeséli, hogy mit tanult belőle.

Az olvasóteremben beszélni nem szabad, nehogy a szomszédokat zavarják, de lehet látni, hogy szeretné egy-egy fiú vagy leány könyve szebb részleteit közölni a mellette ülővel, hogy az is vele örülhetne. Szeretik nagyon az ifj. folyóiratokat is, amelyeket a jó szívu kiadók rendszeren ajándékképen küldenek az olvasóteremnek.

Mily kevesen tudják ezeket, pedig egy valóban hasznos alkotásról van szó. Legalább annyira kellene lenni, mint ahány iskola van, vagy

(ldő)

még egyszerűbb és kivetőbb volna az, ha minden iskola a könyvtára mellett egy télen fűtött termet nyitna meg tanulói számára, ahol felváltva egy-egy tanító ügyelne rájuk. Csak egy kis jóakarattal kellene hozzá s oda csalogathatnánk érzelmileg is a gyermekeket az iskolához, amelyet most ha lehet, még el is kerülnek.

Az ifjusági irodalom barátai nagyon sokat okulhatnának a felvett statisztikából. Érdemes volna megtudni, mi az oka annak, hogy éppen azok a könyvek a legkapósabbak, amelyeket az irodalmi kritika kitűnőnek tart s amelyeket pedagógusok ajánlanak. A tanítók pedig ezekből az adatokból megismerhetnék a tanítványaik fantáziájának irányát; látván, hogy ma csaknem kizárólag szépirodalmi termékeket olvasnak, talán ráirányíthatnák figyelmüket a komoly dolgokra is; mindenestre jobban tisztában lennének azzal a képzetanyaggal, amit a kis tanuló magával visz az iskolába s ehhez szabhatnák munkájukat is. A szociológusra sem volna haszontalan néhány ott töltött délután, s főleg nem a tehetősebb szülőkre, akik haszontalan esecse-beccsek helyett talán inkább könyvvel kedveskednének gyermekeiknek.

Vida Imre.